

Ar-Ge/Tasarım Merkezinde Çalışan Tam Zamanlı ve Kısmi Zamanlı Personel Ayrımı Nasıl Yapılmalıdır?

Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan personelin tam zamanlı veya kısmi zamanlı olması, 5746 sayılı Kanun mevzuatı uygulamasında aşağıda belirtilen farklılıklar bulunmaktadır:

- Kısmi zamanlı personelin hak kazanılmış hafta tatili, yıllık ücretli izin süreleri ve 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri teşvik kapsamında değildir.
- Kısmi zamanlı Ar-Ge/tasarım personelinin çalışma süreleri asgari tam zaman eşdeğer hesaplamasında dikkate alınmaz.

Ancak Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan tam zamanlı ve kısmi zamanlı personelin tanımına ilişkin olarak 5746 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan Yönetmelik ve Tebliğlerde herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Buna göre tam zamanlı ve kısmi zamanlı personel arasındaki ayrım özel sektörün tabi olduğu 4857 sayılı İş Kanunundaki genel hükümler dikkate alınarak açıklanacaktır.

4857 sayılı İş Kanununun 13'üncü maddesi aşağıdaki gibi hüküm altına alınmıştır:

“İşçinin normal haftalık çalışma süresinin, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan emsal işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi durumunda sözleşme kısmî süreli iş sözleşmesidir. Emsal işçi, işyerinde aynı veya benzeri işte tam süreli çalıştırılan işçidir. İşyerinde böyle bir işçi bulunmadığı takdirde, o işkolunda şartlara uygun işyerinde aynı veya benzer işi üstlenen tam süreli iş sözleşmesiyle çalıştırılan işçi esas alınır.”

Öte yandan, İş Kanununa ilişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliğinin **“kısmi süreli çalışma”** başlıklı 6'ncı maddesinde, işyerinde tam süreli iş sözleşmesi ile yapılan emsal çalışmanın üçte ikisi oranına kadar yapılan çalışmanın kısmi süreli çalışma olduğu ifade edilmiştir.

Buna göre, Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan bir personelin tam zamanlı mı yoksa kısmi zamanlı mı olduğu, taraflar arasında yapılan iş sözleşmesi ile belirlenen haftalık normal çalışma süresinin tespiti ile mümkün olacaktır. 4857 sayılı İş Kanununun 63'üncü maddesinde haftalık çalışma süresinin en çok 45 saat olduğu, 41'inci maddesinde taraflar arasında haftalık normal çalışma süresinin 45 saatin altında belirlenebileceği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, bir işyerinde haftalık çalışma süresinin en çok 45 saat olduğu dikkate alındığında, 45 saatin üçte ikisi (2/3) 30 saat olmaktadır. İş sözleşmesine göre haftalık 30 saatin üzerinde çalışan bir personel her durumda tam zamanlı personel sayılacaktır.

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener sahip olduğu yerel uzmanlığı, faaliyete başladığı 1995 yılından beri kazandığı tecrübe ile ahenkli bir şekilde birleştiren Türkiye'nin öncü profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur.

Bilgener'in temel hedefi; Türkiye'de faaliyette bulunan yerel ve global girişimcilerin operasyonel olarak ihtiyaç duydukları üst düzey vergi, denetim ve danışmanlık hizmetlerini tek bir noktadan sunmak suretiyle işlerini daha verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütmelerine yardımcı olmaktır.

Bilgener, müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarına hizmet eden lider profesyonel hizmet firmalarının oluşturduğu Londra merkezli uluslararası bir birlik olan Morison Global'in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesidir.

Yazar:

Abdullah BAYRAK
Yeminli Mali Müşavir
abdullah.bayrak@bilgener.com

30 saatin altında çalışan bir personelin tam zamanlı mı yoksa kısmi zamanlı mı olduğunun tespiti ise aşağıdaki örnekteki gibi tam zamanlı çalışan emsal personelin haftalık normal çalışma süresi dikkate alınarak belirlenmesi gerekir.

Örnek: Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan bazı personellerin haftalık normal çalışma süreleri aşağıdaki gibidir:

Ar-Ge/ Tasarım Personeli	Haftalık Normal Çalışma Saati	Emsal Personel	Emsal Personel Çalışma Saatinin 2/3'ü	Tam Zamanlı/ Kısmi Zamanlı
Araştırmacı/ Tasarımcı (A)	40	—	—	Tam Zamanlı
Araştırmacı/ Tasarımcı (B)	28	Araştırmacı/ Tasarımcı (A)	26,66 Saat (=40* 2/3)	Tam Zamanlı
Teknisyen (C)	45	—	—	Tam Zamanlı
Teknisyen (D)	28	Teknisyen (C)	30 Saat (=45* 2/3)	Kısmi Zamanlı

Bu örneğe göre;

Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan Araştırmacı/Tasarımcı (A) ve Teknisyen (C)'nin haftalık normal çalışma süresi 30 saatin altında olmadığından tam zamanlı sayılacaktır.

Araştırmacı/Tasarımcı (B)'nin haftalık çalışma süresi 30 saatin altında olmakla birlikte, emsal personel niteliğindeki Araştırmacı/Tasarımcı (A)'nın haftalık çalışma süresinin üçte ikisini (26,66 saat) aştığından, Araştırmacı/Tasarımcı (B) tam zamanlı personel olarak kabul edilecektir.

Teknisyen (D)'nin haftalık çalışma süresi, emsal personel niteliğindeki Teknisyen (C)'nin haftalık çalışma süresinin üçte ikisinin altında olduğundan, Teknisyen (D) kısmi zamanlı personel olarak kabul edilecektir.

Görüldüğü üzere, Araştırmacı/Tasarımcı (B) ile Teknisyen (D) aynı haftalık normal çalışma sürelerine (28 saat) sahip olmalarına rağmen, İş Kanununa ilişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliğinin 6'ncı maddesindeki emsal çalışmanın üçte ikisi oranı kriterinden dolayı Araştırmacı/Tasarımcı (B) tam zamanlı, Teknisyen (D) ise kısmi zamanlı personel sayılacaktır.

Saygılarımızla,

BİLGENER